አርሶ አደርና ከተማ ግብርና ልማት ኮሚሽን

ሬድ ማይት

(Red Mite / Dermanyssus gallinae)

ኮሚኒኬሽን ጉዳዮች ዳይሬክቶሬት

ሐምሌ 2018 ዓ.ም

የአርሶ አደር እና ከተማ ግብርና ልማት ኮሚሽን

https://bit.ly/4hnxoMs
https://bit.ly/4h2cPVT
https://bit.ly/4gjsu1M
https://bit.ly/4gdXK2o
https://bit.ly/44XrDkt
farmeragr2020@gmail.com
http://aafuadc.gov.et/
https://x.com/AFuadc
https://bit.ly/voiceofaddisurban
https://s.channelcom.tech/6vgYg1

የኮሚሽኑ ራዕይ፣ ተልዕኮና እሴቶች

የተቋሙ ራዕይ /Vision/

በ2022 አዲስ አበባ የከተማ ግብርና የተስፋፋባትና የአርሶ አደሩ ፍትሃዊ ተጠቃሚነት የተረጋገጠባት ከአፍሪካ ከተሞች በከተማ ግብርና ተምሳሌት ሆና ማየት”፤

የተቋሙ ተልዕኮ /Mission/

ህብረተሰቡን በከተማ ግብርና በስፋት በማሳተፍ ለከተማ የሚስማማ የኤክስቴንሽን ስርዓት ሥራ ላይ በማዋል፣ ጤናማ የሆነ የግብርና ምርት አቅርቦት በማሳደግ፤ በልማት ምክንያት ይዞታቸውን የለቀቁ አርሶ አደሮችን በዘላቂነት በማቋቋም እንዲሁም ከችግር ተጋላጭነትን በመከላከል ከከተማው ዕድገት ጋር አብረው እንዲለሙ በማድረግ የህብረተሰቡን ተጠቃሚነት ማረጋገጥ ነው።

የተቋሙ የአሰራር መርሆዎችና እሴቶች /Values/

- ምግባችን ከደጃችን፤
- ፍትሃዊነት፤
- አገልጋይነት፤
- አሳታፊነትና አካታችነት፤
- ለላቀ ለውጥ ዝግጁነት
- ትኩረት ለአካባቢ ደህንነት፤
- ተጠቃሚነትን ማረጋገጥ፤

ሬድ ማይት

(Red Mite / Dermanyssus gallinae)

ሬድ ማይት (Red Mite / Dermanyssus gallinae) በዶሮ እርባታ ላይ ከባድ ኢኮኖሚያዊ እና የጤና ጉዳት የሚያደርስ ደም መጣጭ ተባይ (Parasite) ነው።

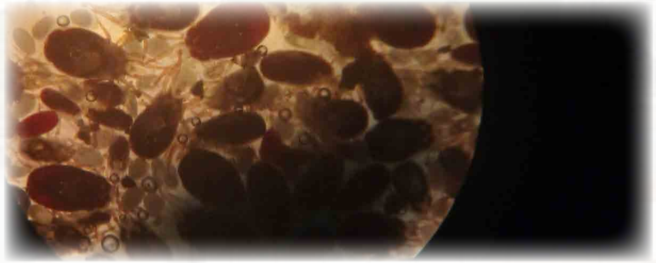

ይህ ተባይ ዶሮዎችን እንዴት እንደሚያጠቃና አደገኛነቱን የሚያሳዩ ዋና ዋና ነጥቦች፦

1. ጥቃቱን የሚያደርስበት መንገድ

- የሌሊት ወረራ፡ ተባዩ ቀን ቀን በዶሮው መኖሪያ ግድግዳ ስንጣቂ፣ እንጨትና ጎጆዎች ውስጥ ይሸሸጋል። ማታ ማታ ግን ከሸሸገበት በመውጣት የተኙ ዶሮዎች አካል ላይ በመውጣት ደማቸውን ይመጣል።
- ፈጣን እና ከፍተኛ የመራባት አቅም፡ በሞቃት ወቅት በጥቂት ቀናት ውስጥ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሆነው ስለሚራቡ ሙሉውን የዶሮ ቤት በፍጥነት ይወሩታል።

2. የሚያስከትለው አደገኛ ጉዳት

- የደም ማነስ (Anemia) እና ሞት፡ ተባዩ በየሌሊቱ ደማቸውን በመምጠጡ ምክንያት ዶሮዎቹ ከፍተኛ የደም ማነስ ያጋጥማቸዋል። በተለይ ለጫጩቶች እና ደካማ ዶሮዎች ፈጣን ለሆነ ሞት ይዳርጋቸዋል።
- የእንቁላል ምርት መቀነስ፡ ዶሮዎች ሌሊት እረፍት ስለሚያጡ ከፍተኛ ጭንቀት (Stress) ውስጥ ይገባሉ። ይህም የእንቁላል ምርት በከፍተኛ መጠን እንዲቀንስ እና የእንቁላሎቹ ዛጎል በቀጭን ደም እንዲበላሽ ያደርጋል።
- በሽታ አስተላላፊነት፡ ሬድ ማይት እንደ ሳልሞኔላ (Salmonella) ያሉ አደገኛ ባክቴሪያዎችን እና ሌሎች የዶሮ በሽታዎችን ከአንዱ ወደ ሌላው በማስተላለፍ በሽታን ያሰራጫል።
- የዶሮዎች በሽታ መከላከል አቅም መዳከም፡ በእረፍት ማጣት እና በደም ማነስ ምክንያት የዶሮዎቹ በሽታ የመከላከል አቅም ስለሚወርድ ለሌሎች ተጨማሪ በሽታዎች ያጋልጣቸዋል።

3. ምልክቶች

- ዶሮዎች ማታ ማታ ማረፍ አለመቻል፣ ክንፋቸውን ማጨብጨብና እራሳቸውን በከፍተኛ ሁኔታ ማከክ።
- የዶሮዎቹ አፉጭና የጭንቅላት ቀብ (Comb) ፈዝዞ ነጭ የመሆን አዝማሚያ ማሳየት (የደም ማነስ ምልክት)።
- በዶሮው ቤት ግድግዳዎች፣ እንጨቶች ወይም በእንቁላል ማጣያ ቦታዎች ላይ ጥቁር እና ቀይ ነጠብጣቦችን ማየት።

ማጠቃለያ፡

ሬዲ ማይት በጊዜ ካልተከላከሉትና ካልተቆጣጠሩት በዶሮ እርባታ ሀብት ላይ ሙሉ በሙሉ ውድቀት ሊያመጣ የሚችል አደገኛ ተባይ በመሆኑ የዶሮ ቤቱን ንፅህና መጠበቅ እና ተስማሚ የሆኑ ማይት ማጥፊያ መድኃኒቶችን መጠቀም ያስፈልጋል።

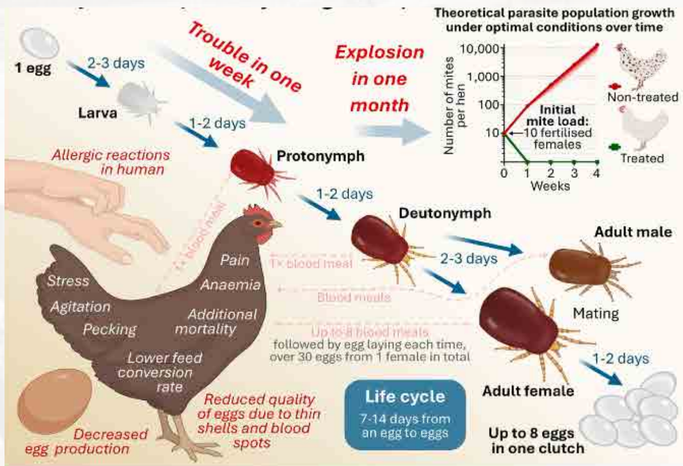

ምንጭ ከኦላይን :-
Dermanyssus gallinae (Poultry red mite)

Parasite of the MonthVolume 40, Issue 11p1055-1056November 2024